

WOJEWODA DOLNOŚLASKI

ZP-P.862.22.2024.HB

**Pan
Paweł Niedźwiedź
Burmistrz Wąsosz**

**Plac Wolności 17
56-210 Wąsosz**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 27.12.2024

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski Wąsosz
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Niedźwiedź Burmistrz Wąsosz
Zakres kontroli	Przekazywanie środków dla przedsiębiorców na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz ocena prawidłowości postępowania w ww. zakresie. Okres objęty kontrolą : od 01.01.2022r. do dnia rozpoczęcia kontroli
Podstawa prawna kontroli	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 475 ze zm.), Ustawa z dnia 21 marca 2024 r. prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 737), ustawa z dnia 10 marca 2023 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 702), Ustawa z dnia 16 stycznia 2024 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 104), Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572).
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	17, 20 czerwca 2024r. oraz 15, 16 lipca 2024r. (Kontrola realizowana była zgodnie z Zarządzeniem Nr 307 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 czerwca 2024 r. oraz Zarządzeniem Nr 348 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2024 r.)
Kontrolerzy	Hanna Bylicka - inspektor wojewódzki - Upoważnienie nr 325/2024 z dnia 13 czerwca 2024r. sygn. ZP-P.0030.325.2024.HB, - Upoważnienie nr 366/2024 z dnia 12 lipca 2024r. sygn. ZP-P.0030.366.2024.HB,

Aleksandra Maniak - inspektor wojewódzki

- Upoważnienie nr 326/2024 z dnia 13 czerwca 2024r. sygn. ZP-P.0030.326.2024.HB,

- Upoważnienie nr 365/2024 z dnia 12 lipca 2024r. sygn. ZP-P.0030.365.2024.HB,

(akta kontroli str. 6-9, 18-21)

II. Ocena kontrolowanej jednostki

Ogólna ocena kontrolowanej jednostki jest **negatywna**.

III. Ustalenia kontroli

Przedmiotem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, udokumentowanie i ocena działalności podmiotu kontrolowanego w zakresie przekazywania środków dla przedsiębiorców na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników. W kontrolowanym okresie zadania będące przedmiotem kontroli realizowane były w Referacie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego Wąsosz przez jedną osobę na stanowisku inspektora.

W toku czynności sprawdzających dokonano przeglądu i analizy dokumentów dotyczących dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników, w których znajdowało się:

- 6 wniosków o dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianego pracownika z 2022r.,
- 11 wniosków o dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianego pracownika z 2023r.,
- wyciągi bankowe Urzędu Miejskiego Wąsosz z konta wyodrębnionego na potrzeby przekazywania środków w związku z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników za okres 2022-2023,
- umowa w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Pracy z przeznaczeniem gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz ich rozliczenia z 2023r.

Urząd Miejski Wąsosz realizował zadania związane z dofinansowaniem pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników przy pomocy środków Funduszu Pracy przekazywanych przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Środki przekazywane były na podstawie odrębnych wniosków Burmistrza Wąsosz, po uprzednim zawarciu umowy w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Pracy z przeznaczeniem dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz ich rozliczenia.

Umowy zawierane były pomiędzy Wojewodą Dolnośląskim, reprezentowanym przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty, a Gminą Miejsko-Wiejską reprezentowaną przez Burmistrza Wąsosz. Środki Funduszu Pracy przekazywane były Gminie z przeznaczeniem na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w zakresie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 737; dalej: PrOśw).

(akta kontroli str.: 345-350, dowód nr 1 – kserokopia umowy w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Pracy z przeznaczeniem dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz ich rozliczenia).

Urząd zobowiązany był m.in. do dokonywania rozliczenia otrzymanych środków za okres od stycznia do grudnia danego roku w terminie wskazanym w umowie oraz do zwrotu niewykorzystanych środków.

W kontrolowanym okresie Urząd Miejski Wąsosz do obsługi środków przeznaczonych na refundację kosztów kształcenia młodocianych pracowników posiadał odrębny rachunek bankowy. Zgodnie z art. 122 ust. 10 PrOśw, Wojewoda Dolnośląski otrzymane środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników przekazał na wyodrębniony rachunek bankowy gminy.

Decyzje przyznające dofinansowanie kontrolowana jednostka wydawała na podstawie wniosków złożonych przez pracodawców.

(akta kontroli str.: 343-344, dowód nr 2 – kserokopia decyzji przyznającej zwrot kosztów kształcenia młodocianego pracownika)

W wyniku czynności sprawdzających ustalono, że do składanych wniosków pracodawcy załączali kopie dokumentów, określonych w art. 122 ust. 7 PrOśw, tj.

- 1) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 (pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba

zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych określone w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania),

- 2) kopię umowy o pracę z młodocianym pracownikiem zawartej w celu przygotowania zawodowego;
- 3) kopię odpowiednio dyplomu, certyfikatu lub świadectwa, potwierdzającego zdanie egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, albo zaświadczenie potwierdzające zdanie tego egzaminu.

(akta kontroli str.: 321-342, dowód nr 3- kserokopia wniosku o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika wraz z załącznikami)

Wystąpiły przypadki, kiedy wnioski o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika były niekompletne - nie zawierały wszystkich niezbędnych informacji czy załączników.

(akta kontroli str.:123-320, dowód nr 4 – kserokopia wniosków o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika bez kompletnych załączników).

Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1 PrOśw., udzielane podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 702), stanowi pomoc de minimis. W związku z powyższym Urząd Miejski Wąsosz przyjmował wraz z wnioskiem formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis.

(akta kontroli str.:116-122, dowód nr 5 - kserokopia formularza informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis).

Wszystkie decyzje administracyjne w sprawach pobranych do kontroli, przyznające dofinansowanie w przedmiotowym zakresie zostały podpisane przez Burmistrza Wąsosz. W następstwie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że wydawane decyzje administracyjne nie zawierały informacji potwierdzającej odbiór decyzji przez stronę postępowania. Burmistrz Wąsosz złożył w tej sprawie wyjaśnienia, wskazując, że w aktach spraw brak jest zwrotnych potwierdzeń odbioru decyzji administracyjnych lub adnotacji wskazujących na ich osobisty odbiór przez stronę postępowania administracyjnego z uwagi na zaniedbania ze strony pracownika merytorycznego. Pracownik wydający decyzje administracyjne nie rejestrował korespondencji wychodzącej

w Elektronicznym Systemie Zarządzania Dokumentacją (SIDAS – EZD), w związku z czym nie można było stwierdzić kiedy decyzje zostały dostarczone stronom postępowania. Wystąpiły przypadki, w których fakt doręczenia decyzji administracyjnych przez operatora pocztowego ustalono na podstawie wpisów w książce nadawczej (dowód / załącznik).

(akta kontroli str.: 109-115, Zał. nr 1 - wyjaśnienia Burmistrza Wąsosza z dnia 05.09.2024 r. oraz kserokopia książki nadawczej)

Z doręczeniem decyzji administracyjnej wiąże się wywołanie skutku prawnego - wejście do obrotu prawnego. Organ z urzędu dokonuje doręczeń, gdyż jest to jego ustawowy obowiązek określony w art. 39 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572).

Wraz z wydaniem decyzji przyznającej zwrot kosztów kształcenia młodocianego pracownika, Urząd wydawał pracodawcom zaświadczenia o wysokości udzielonej pomocy de minimis, podpisywane przez osobę upoważnioną.

(akta sprawy str.:106-108, dowód nr 6 – kserokopia zaświadczenia o pomocy de minimis)

Wystąpiły przypadki, w których wydawane zaświadczenia o udzieleniu pomocy publicznej nie były przekazywane do rejestru pomocy de minimis. Na podstawie wyjaśnień złożonych przez Burmistrza Wąsosza, pracownik merytoryczny wydający zaświadczenia w wyniku zaniedbań nie wykonywał obowiązków wynikających z obowiązujących przepisów. Zgodnie z informacją pozyskaną na piśmie, uchybienia te zostały naprawione i w sierpniu br. sprawozdania o udzielonej pomocy de minimis zostały wprowadzone do aplikacji SHRIMP prowadzonej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

(akta kontroli str.: 114-115, Zał. nr 1 - wyjaśnienia Burmistrza Wąsosza z dnia 05.09.2024 r.)

W art. 32 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej unormowany został obowiązek informacyjny, którego realizacja spoczywa przede wszystkim na podmiotach udzielających pomocy publicznej. Podmioty te zobligowane są do sporządzania i przedstawiania organowi monitorującemu (Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów) sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej innej niż pomoc publiczna w rolnictwie lub rybołówstwie lub informacji o nieudzieleniu takiej pomocy.

W dokumentacji pobranej do kontroli wystąpił jeden przypadek, kiedy zaświadczenie o wysokości udzielonej pomocy *de minimis* nie zostało wydane i przekazane przedsiębiorcy zgodnie z art. 5 ust. 3 ww. ustawy.

(akta kontroli str.: 105 , Zał. nr 2 - wyjaśnienia pracodawcy z dnia 07.08.2024 r.)

Na mocy przytoczonego przepisu, podmioty udzielające pomocy zobowiązują się wydać beneficjentowi pomocy zaświadczenie stwierdzające, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą *de minimis* albo pomocą *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie. Zaświadczenie potwierdza, że przyznana pomoc publiczna spełnia warunki pomocy *de minimis* a postępowanie związane z wydaniem go ma charakter administracyjny, stanowiąc formę uproszczonego działania administracyjnego.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji ustalono, że wystąpiły przypadki, w których dane wnioskodawców były fikcyjne. Informacje te dotyczyły oznaczenia podmiotów ubiegających się o zwrot kosztów kształcenia młodocianych pracowników (nazwy, dane adresowe, numery identyfikacji podatkowej, numery kont bankowych). Fikcyjne dane dotyczyły również młodocianych pracowników wskazanych we wnioskach oraz wydanych decyzjach administracyjnych, co za tym idzie decyzje administracyjne zawierały dane poświadczające nieprawdę co do faktów i okoliczności, mających wpływ na ustalenie prawa do uzyskania dofinansowania. W następstwie powyższego doszło do dyspozycji wypłaty środków pieniężnych przeznaczonych na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników na konta nieistniejących przedsiębiorców.

(akta kontroli str.: 123-320, Dowód nr 4 – kserokopia wniosków o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika bez kompletnych załączników, Dowód nr 7 – kserokopie akt spraw dotyczących przyznania zwrotu kosztów kształcenia młodocianych pracowników)

Zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza Wąsosz z dnia 24.06.2024r. sprawy prowadzone przez pracownika merytorycznego, zawierające fikcyjne dane nie zostały nigdy wprowadzone do systemu obiegu dokumentacji w Urzędzie Miejskim Wąsosz. Wszystkie czynności związane z przyjęciem wniosku, oceną formalną i merytoryczną, przygotowaniem decyzji administracyjnej czy złożeniem dyspozycji wypłaty środków do księgowości, były dokonane przez pracownika bez konsultacji i nadzoru przełożonego. Zgodnie z obowiązującą sformalizowaną procedurą obiegu dokumentacji przyjętą zarządzeniem Burmistrza Wąsosz nr 443/2021 z dnia 18 marca 2021r., podstawowym sposobem dokumentowania przebiegu załatwiania spraw w Urzędzie jest system tradycyjny tj. forma papierowa oraz system elektroniczny. Korespondencja jest

rejestrowana w kancelarii ogólnej oraz w systemie Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją.

Ponadto z przekazanych wyjaśnień wynika, że mocą Zarządzenia Nr 27/24 z dnia 24 czerwca 2024r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 447/14 z dnia 24.01.20214 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji emisji, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczenia dokumentów i ksiąg rachunkowych Urzędu Miejskiego Wąsosza, wprowadzono w Urzędzie Miejskim Wąsosza zmiany instrukcji obiegu dokumentacji poprzez uregulowanie zasad składania dyspozycji wypłaty środków z tytułu dofinansowania kosztów kształcenia pracownika młodocianego.

(akta kontroli str.: 26,29-30, Zał. nr 3 – wyjaśnienia Burmistrza Wąsosza z dnia 24.06.2024 r. wraz z kserokopią Zarządzenia)

Z dalszych wyjaśnień wynika, że w związku z wykryciem szeregu nieprawidłowości w sprawach związanych z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników, Burmistrz Wąsosza złożył do Prokuratury Rejonowej w Głogowie zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez pracownika i w trybie dyscyplinarnym rozwiązał z nim stosunek pracy. Z uwagi na zakończenie współpracy z podwładnym, nie pozyskano od niego żadnych wyjaśnień w kontrolowanym temacie (np. brak wyjaśnień odnoszących się do braku w aktach potwierdzeń odbioru decyzji administracyjnych w zakresie przyznawania zwrotu kosztów młodocianego pracownika).

(akta kontroli str.: 22-24, 29-30, Zał. nr 3 - wyjaśnienia Burmistrza Wąsosza z dnia 24.06.2024 r. wraz z kserokopią zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa)

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w Urzędzie Miejskim Wąsosza nie przeprowadzano odpowiedniego nadzoru nad wydatkowaniem środków publicznych, co doprowadziło do niewłaściwego wykorzystania środków publicznych.

Odpowiedni nadzór nad wydatkowaniem środków publicznych polega na zapewnieniu, że środki te są wykorzystywane zgodnie z przepisami prawa oraz zasadami gospodarki finansowej. Szczególną rolę pełni art. 44 Ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1530), który odnosi się do odpowiedzialności za wydatki publiczne

i ich kontrolę. Nadzór nad wydatkowaniem środków publicznych obejmuje kilka kluczowych elementów:

1. Przepisy prawne dotyczące nadzoru nad wydatkowaniem środków publicznych;

2. Kontrola finansowa obejmująca audyty wewnętrzne i zewnętrzne, które mają na celu ocenę efektywności i prawidłowości wydatkowania środków;
3. Raportowanie wydatków, co pozwala na bieżący monitoring;
4. Odpowiedzialność za wydatkowanie środków spoczywa na kierownikach jednostek, którzy muszą dbać o ich prawidłowe wykorzystanie oraz zgodność z budżetem;
5. Zasady gospodarki finansowej: wydatki muszą być planowane, realizowane i rozliczane zgodnie z zasadami celowości, oszczędności i efektywności.

Te przepisy i procedury mają na celu zapewnienie przejrzystości oraz zapobieganie nadużyciom w wydatkowaniu środków publicznych.

Nieprawidłowe wydatkowanie środków publicznych prowadzi do poważnych konsekwencji i podlega dyscyplinie finansów publicznych. Zgodnie z art. 8 Ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z dnia 17 grudnia 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 104), naruszeniem w zakresie dotacji dyscypliny finansów publicznych jest:

- 1) przekazanie lub udzielenie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania dotacji;
- 2) niezatwierdzenie w terminie przedstawionego rozliczenia dotacji;
- 3) nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu.

Naruszenie dyscypliny finansów publicznych obejmuje konsekwencje związane z odpowiedzialnością dyscyplinarną czy finansową. Ponadto w kontekście naruszeń mogą mieć zastosowanie przepisy dotyczące odpowiedzialności karnej, zwłaszcza w kontekście przestępstw przeciwko mieniu lub oszustw a także postępowaniem karnym.

Reasumując, w Urzędzie Miejskim Wąsosz nie zapewniono odpowiedniego nadzoru nad wydatkowaniem środków publicznych. W konsekwencji doszło do licznych zaniedbań przy realizacji zadań w zakresie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, w szczególności przy przekazywaniu środków publicznych dla przedsiębiorców.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Burmistrzowi Wąsosza.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania, zaleca się :

1. Wydawać decyzje administracyjne w przedmiotowym zakresie na podstawie kompletnych wniosków.
2. Doręczać stronie decyzje administracyjne zgodnie z art. 39 Kodeksu postępowania administracyjnego.
3. Wprowadzić odpowiedni nadzór nad wydatkowaniem środków publicznych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Magdalena Stefańska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej